

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Bliski Wschód we współczesnym świecie (Ćw. audytoryjne), PG_00203937						
Kierunek studiów	Dyplomacja (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Politologii -> Zakład Stosunków Międzynarodowych						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Wojciech Grabowski					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu "Bliski Wschód we współczesnym świecie" jest dostarczenie studentom dogłębnej wiedzy na temat geopolitycznych, społecznych, ekonomicznych i kulturowych aspektów regionu Bliskiego Wschodu, który odgrywa kluczową rolę na arenie międzynarodowej. Kurs ma na celu wykształcenie umiejętności analizy i interpretacji współczesnych wydarzeń oraz zjawisk zachodzących w regionie, a także zrozumienia ich wpływu na politykę globalną.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[DYPL3_K01] Rozumie potrzebę zdobywania wiedzy i nowych umiejętności.	wykazuje potrzebę doskonalenia swoich umiejętności	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[DYPL3_W08] Ma zaawansowaną wiedzę o politycznej organizacji społeczeństw, procesach przemian społecznych, politycznych i gospodarczych oraz zmianach zachodzących w strukturach społecznych i ich konsekwencjach dla relacji, więzi i działań podejmowanych w polityce i dyplomacji na poziomie lokalnym, regionalnym i globalnym.	potrafi zanalizować i scharakteryzować główne zagrożenia i wyzwania w regionie Bliskiego Wschodu,	[SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[DYPL3_W03] Ma zaawansowaną wiedzę o więziach społecznych, politycznych i kulturowych między ludźmi, grupami i instytucjami funkcjonującymi w polityce oraz dyplomacji.	zna podstawowe zagadnienia dotyczące problematyki regionu	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[DYPL3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę o historycznych, społecznych, kulturowych i ekonomicznych uwarunkowaniach życia politycznego, które kształtują funkcjonowanie instytucji i struktur w dyplomacji.	ma wiedzę o zagrożeniach i wyzwaniach występujących na tym obszarze	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[DYPL3_U03] Potrafi analizować i opisywać genezę oraz przebieg zjawisk i procesów społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych, kulturowych i etycznych w kontekście dyplomacji.	ma świadomość globalnego oddziaływania zagrożeń dla bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[DYPL3_U01] Potrafi interpretować i wyjaśniać zachowania jednostek i grup społecznych w życiu społecznym i politycznym w kontekście dyplomacji.	umie wyjaśnić przyczyny i następstwa sporów i konfliktów na tym	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
[DYPL3_W02] Ma wiedzę w wybranym obszarze dyplomacji, obejmującą różne rodzaje struktur i instytucji społecznych, politycznych, prawnych i ekonomicznych istotnych dla działań dyplomatycznych.	zna podstawowe fakty dotyczące historii społecznej i politycznej omawianego regionu, rozumie specyfikę kulturową	[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport	
Treści przedmiotu	1-2. Bliski Wschód wprowadzenie do regionu) Historia regionu (od starożytności, poprzez Osmanów, do II wojny światowej) Starożytne cywilizacje Narodziny Imperium (cywilizacji) Islamu Wojny Krzyżowe Imperium Osmanów Kolonializm europejski Ruchy i ideologie niepodległościowe (fundamentalistyczne i modernistyczne) Powstanie Izraela i wojny arabsko-izraelskieb) Geneza terminu Bliski Wschód c) Ramy polityczne i geograficzne regionu3-6. System bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie a) Architektura bezpieczeństwa Bliskiego Wschodu Specyfika bezpieczeństwa regionu Ład arabski Turbulencje polityczne i militarne b) Teoria regionalnych kompleksów bezpieczeństwa Główne założenia Wrogość i przyjaźń Penetracja regionu Sekurytyzacja Czynniki społeczne c) Konflikty i wojny na Bliskim Wschodzie Izraelsko-irańska wojna hybrydowa Irańsko-saudyjskie wojny zastępcze Wojny domowe w Syrii i Jemenie7-8. Współpraca regionalna państw autorytarnych na Bliskim Wschodzie a) Geneza i znaczenie regionalizmu na Bliskim Wschodzie b) Zależność między regionalizmem a typem reżimu politycznego c) Liga Państw Arabskich d) Rada Współpracy Arabskich Państw Zatokie) Arabska Unia Maghrebu9. Stosunki irańsko-arabskie - między współpracą i rywalizacją10. Zderzenie tradycji z nowoczesnością na przykładzie transformacji Arabii Saudyjskiej a) Specyfika polityczna, gospodarcza i kulturowa Arabii Saudyjskiej b) Program rozwoju państwa Wizja 2030 c) Charakterystyka społeczeństwa tradycyjnych i współczesnych d) Przyszłość na drodze do modernizacji11. Państwa Zatoki Perskiej a wojna w Ukrainie12. Polityka USA wobec regionu Bliskiego Wschodu a) Geneza obecności USA na Bliskim Wschodzie czyli ropa naftowa i zimna wojna b) Izrael, Iran i Arabia Saudyjska główni sojusznicy USA na Bliskim Wschodzie c) Zimna wojna (doktryny Eisenhowera i Cartera) d) I i II wojna w Zatoce Perskiej e) Amerykańska polityka bliskowschodnia od Obamy, przez Trumpa do Bidena (COVID-19 i wojna w Ukrainie)13. Polityka Chin wobec regionu Bliskiego Wschodu a) Przyczyny wzrostu znaczenia Chin na Bliskim Wschodzie b) Nowy Jedwabny Szlak i zmiana porządku międzynarodowego c) Między chińskim soft power a hard power d) Rywalizacja amerykańsko-chińska na Bliskim Wschodzie (COVID-19 i wojna w Ukrainie)14. Covid jako zmienna niezależna w polityce zagranicznej państw Zatoki Perskiej		
Wymagania wstępne i dodatkowe	.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa ocena końcowej
	zaliczenie ustne	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<ol style="list-style-type: none"> 1. W. Grabowski, Współpraca regionalna państw autorytarnych: studium przypadku arabskich państw Bliskiego Wschodu, Gdańsk 2021 2. W. Grabowski, Beyond tradition and modernity: challenges of transformation in Saudi Arabia, <i>Rocznik Orientalistyczny</i>, vol. 74, no. 2, pp. 8297, 2021 3. W. Grabowski, Political regime type and regional cooperation a case study of Arab states, <i>Przegląd Strategiczny</i>, vol. 13, 2020, pp. 199-213. 4. W. Grabowski, Application of the Regional Security Complex Theory for security analysis in the Persian Gulf, Atheneum, 2020, pp. 18-31. 5. W. Grabowski, The Cooperation Council for the Arab States of the Gulf a study of Arab regionalism and integration, in: <i>International Theory Application in Asia and Africa</i>, M. Grabowski, T. Pugacewicz (eds.), Peter Lang Verlag, 2019, pp. 205-217 6. W. Grabowski, From speech act to extraordinary measures - securitization and hybrid warfare in Iran-Israel relations, <i>Przegląd Strategiczny</i>, Art. nr 15, 2022, doi: 10.14746/ps.2022.1.9. 7. W. Grabowski, The impact of COVID-19 on the Persian Gulf: the realist perspective, <i>Stosunki Międzynarodowe - International Relations</i>, t. 2, s. 111, 2022, doi: 10.12688/stomiedintrelat.17585.1.
	Uzupełniająca lista lektur	<ol style="list-style-type: none"> 1. J. Zdanowski, <i>Stosunki międzynarodowe na Bliskim Wschodzie w XX wieku</i>, Kraków 2012 2. J. Zdanowski, <i>Historia Bliskiego Wschodu w XX wieku</i>, Wrocław 2010 3. W. Grabowski, Regionalizm w teorii realizmu. Casus Zatoki Perskiej, [w:] E. Haliżak, J. Czaputowicz /red./ <i>Teoria realizmu w nauce o stosunkach międzynarodowych. Założenia i zastosowania badawcze</i>, Warszawa 2014, s. 265-279. 4. K. Jędrzejczyk-Kuliniak <i>Kwestia zjednoczenia świata arabskiego funkcjonowanie Ligi Państw Arabskich</i>, w: K. Jędrzejczyk-Kuliniak K., Kwieciński L., Michalski B., Stadtmüller E.(red.) <i>Regionalizacja w stosunkach międzynarodowych. Aspekty polityczno-gospodarcze</i>, wyd. Adam Marszałek, Toruń 2008. 5. B. Bojarczyk, The Gulf Cooperation Council - regional integration mechanism, <i>Annales UMCS, Politologia</i>, 20(1), 2013, s. 69-85 6. R. Bania The Question of Identity inside the EU and the GCC Areas as the Factor Constructing the Process of Regional Integration, <i>Rocznik Orientalistyczny</i>, nr. 2, 2013, s. 32-53 7. I. Pszczółka <i>Integracja monetarna państw Zatoki Perskiej, Przyszłość integracji europejskiej. Uwarunkowania rozwoju gospodarczego Unii Europejskiej</i>, P. Misztal, W. Rakowski (red.), Warszawa 2012, s. 301-315. 8. A. Łukaszewicz, <i>Ewolucja systemów społeczno-ekonomicznych monarchii naftowych Zatoki Perskiej. Studium przypadku państw rentierskich</i>, Warszawa 2015
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdefiniuj Bliski Wschód jako region geograficzny i polityczny? Jak i kiedy powstał termin Bliski Wschód? Omów umowę Sykes-Picot i jej skutki 2. Wymień państwa Bliskiego Wschodu, wymień największe i najmniejsze państwa regionu, wymień i opisz państwa-pomosty, podaj inne określenia regionu i subregionów 	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.